

Sygn. akt IV CSK 366/20

POSTANOWIENIE

Dnia 30 czerwca 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Grzegorz Misiurek

w sprawie z wniosku B. S.
przy uczestnictwie J. S., A. P., M. S., K. S., B. P., S. G., D. G. i P. S.
o stwierdzenie zasiedzenia,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 30 czerwca 2021 r.,
na skutek skargi kasacyjnej uczestników postępowania S. G. i D. G.
od postanowienia Sądu Okręgowego w O.
z dnia 29 lipca 2019 r., sygn. akt I Ca [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Skarżący oparli wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na pierwszej spośród wymienionych przesłanek.

Przez istotne zagadnienie prawne, o którym mowa w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., należy rozumieć problem o charakterze prawnym, powstały na tle konkretnego przepisu prawa, mający charakter rzeczywisty w tym znaczeniu, że jego rozwiązanie stwarza realne i poważne trudności. Problem ten musi mieć

charakter uniwersalny, co oznacza, że jego rozwiązanie powinno służyć rozstrzygnięciu innych, podobnych spraw. Chodzi przy tym o problem, którego wyjaśnienie jest konieczne dla rozstrzygnięcia danej sprawy, a więc pozostający w związku z podstawami skargi oraz z wiążącym Sąd Najwyższy, a ustalonym przez sąd drugiej instancji, stanem faktycznym sprawy (art. 398¹³ § 2 k.p.c.) i także w związku z podstawą prawną zaskarżonego wyroku (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 21 maja 2013 r., IV CSK 53/13 oraz z dnia 3 lutego 2012 r. I UK 271/11 - nie publ.). Konieczne jest przytoczenie argumentów prawnych, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Skarżący powinien nie tylko wskazać przepis prawa (materialnego lub procesowego), którego dotyczy zagadnienie, ale także przedstawić pogłębioną argumentację prawną w celu wykazania, że jest ono istotne, a jego rozstrzygnięcie ma znaczenie dla merytorycznego rozstrzygnięcia w jego sprawie (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 23 sierpnia 2007 r., I UK 134/07 oraz z dnia 9 lutego 2011 r., III SK 41/10 - nie publ.).

Skarżący swoje wątpliwości ujęli w pytaniach: „Czy posiadaniem samoistnym jest posiadanie nieruchomości, którą nadal zajmuje jej właściciel, który nie ustąpił swego „animus” co do całości prawa, a zmanifestowane przez posiadacza czynności faktyczne nie wskazują na samodzielny, rzeczywisty i niezależny od woli innej osoby stan władztwa nad rzeczą?”; „Czy czynność prawna w postaci umowy o dział spadku zawartej pomiędzy spadkobiercami przerywa bieg przedawnienia i czy umowa ta ma charakter windykacyjny, jak również, czy jest tzw. czynnością „zaczezną” właściciela przeciwko posiadaczowi zależnemu, w takim zakresie, aby właściciel mógł żądać wydania nieruchomości?”; „Czy umowa rozporządzająca udziałami w nieruchomościach należących do spadku obala samoistność posiadania, szczególnie że strony w ocenie uczestników decydując się na podpisanie rzeczonyj umowy zawarły de facto pewne porozumienie określające posiadanie zależne?”.

Przedstawione przez skarżących pytania nie odzwierciedlają istotnego zagadnienia prawnego, lecz jedynie wątpliwości skarżących. Ponadto treść tych pytań w sposób bezpośredni odnosi się do stanu faktycznego niniejszej sprawy, co nie da się pogodzić z publicznoprawnym charakterowi skargi kasacyjnej.

Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie zawiera argumentacji jurydycznej wskazującej na występowanie odmiennych ocen przedstawionego problemu oraz na to, że przepisy dotyczące tej kwestii nie doczekały się wykładni albo niejednolita wykładnia wywołuje rozbieżności w orzecznictwie w odniesieniu do identycznych lub podobnych stanów faktycznych. Skarżący nie zaprezentowali stosownego wywodu prawnego i nie dokonali analizy orzecznictwa, z której wynikałyby jakiejkolwiek rozbieżności. Nie jest rolą Sądu Najwyższego domyślanie się lub poszukiwanie okoliczności, które uzasadniałyby przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 9 czerwca 2008 r., sygn. akt II UK 38/08, nie publ. i z dnia 14 grudnia 2004 r., sygn. akt II CZ 142/04, nie publ.).

Ponadto wątpliwości skarżących pozostaje w sprzeczności z ustaleniami Sądu, z których wynika, że wnioskodawczyni była posiadaczem samoistnym części działki, wykonywała i wykonuje wobec tej nieruchomości nieprzerwanie czynności faktyczne, wskazujące na samodzielny, rzeczywisty i niezależny od woli innych osób stan władania nią.

Ubocznie należy wskazać, że zamieszkiwanie na nieruchomości przez jej właściciela lub jednego ze współwłaścicieli wyklucza stwierdzenie zasiedzenia własności przez korzystającego z tej samej nieruchomości posiadacza, jeśli zostanie wykazane, że właściciel lub współwłaściciel nie ustąpił ze swego animus co do całości prawa a zaimplementowane przez posiadacza czynności faktyczne nie wskazują na samodzielny, rzeczywisty, niezależny od woli innej osoby stan władztwa nad rzeczą (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24 czerwca 2009 r., sygn. akt I CSK 453/08, nie publ.). Ponadto, istota posiadania samoistnego oraz jego związek z okolicznościami faktycznymi konkretnej sprawy, była już wielokrotnie wyjaśniana w orzecznictwie Sądu Najwyższego (por. m.in. uchwała pełnego składu Izby Cywilnej Sądu Najwyższego z dnia 26 października 2007 r., III CZP 30/07, OSNC 2008, Nr 5, poz. 43, uchwała Sądu Najwyższego z dnia 28 marca 2014 r., III CZP 8/14, OSNC 2015, Nr 1, poz. 6, uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 6 grudnia 1991 r., III CZP 108/91, OSNCP 1992, Nr 4, poz. 48, postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 14 kwietnia 1961 r., CR 961/60, NP. 1962, nr 12, s. 1688, z dnia 7 maja 1986 r., III CRN 60/86, OSNCP

1987, Nr 9, poz. 138, z dnia 4 października 1979 r., III CRN 163/79, OSNCP 1980, Nr 5, poz. 95, z dnia 9 października 1996 r., III CKU 8/96, OSNC 1997, Nr 4, poz. 38, z dnia 16 stycznia 2001 r., II CKN 901/00, niepubl., z dnia 1 kwietnia 2011 r., III CSK 184/10, OSNC-ZD 2012, nr B, poz. 24, z dnia 11 marca 2009 r., I CSK 360/08, nie publ., z dnia 17 czerwca 2015 r., I CSK 309/14, niepubl., z dnia 19 lutego 2015 r., III CSK 188/14, niepubl., z dnia 3 października 2014 r., V CSK 579/13, niepubl., z dnia 7 kwietnia 2011 r., IV CSK 425/10, OSNC-ZD nr B/2012, poz. 27, z dnia 9 grudnia 2014 r., III CSK 336/13, OSNC-ZD 2016, Nr 1, poz. 16, z dnia 12 grudnia 2014 r., IV CSK 271/13, niepubl., z dnia 20 marca 2014 r., II CSK 279/13, OSNC 2015, Nr 3, poz. 35).

Wobec powyższego nie można uznać, że przesłanka przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania została w sposób właściwy wykazana.

Z tych względów Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).